

*Στο γιο μου, Κόλμπι, που μου θυμίζει
καθημερινά όλα τα καλά πράγματα που
υπάρχουν στον κόσμο. Ας είσαι ευλογημένος.*

«Η ζωή δεν είναι για μένα ένα κερί που φωτίζει για μια στιγμή κι έπειτα σβήνει. Είναι μάλλον ένα είδος αναμμένου δανλού, ενός ολόλαμπρου δανλού που μου πέφτει να κρατήσω για όσο χρόνο μου δοθεί, και που θέλω να τον κάνω να λάμψει όσο το δυνατόν πιο φωτεινά προτού κι εγώ με τη σειρά μου τον παραδώσω στις μελλοντικές γενιές».

George Bernard Shaw

Ευχαριστίες

Το βιβλίο *Ο Μοναχός Που Πούλησε Τη Ferrari Του* ήταν μια πολύ ιδιαίτερη ιδέα η οποία υλοποιήθηκε χάρη στις προσπάθειες κάποιων πολύ ιδιαίτερων ανθρώπων. Είμαι βαθιά ευγνώμων σε ολόκληρη την καταπληκτική εκδοτική μας ομάδα και σε όλους εκείνους που, με ενθουσιασμό και ενέργεια, μεταμόρφωσαν το όραμά μου για αυτό το βιβλίο σε πραγματικότητα: κυρίως, στην οικογένειά μου από το Sharma Leadership International. Η αφοσίωσή σας και η αίσθηση της αποστολής που έχετε, με εμπνέουν και με συγκινούν.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα:

- ♥ τους χιλιάδες αναγνώστες του πρώτου μου βιβλίου, «Mega Living», οι οποίοι είχαν την καλοσύνη να αφιερώσουν ένα μέρος από το χρόνο τους για να μου γράψουν και να μοιραστούν μαζί μου τις θετικές εμπειρίες επιτυχίας που είχαν ή να παρακολουθήσουν τα σεμινάριά μου. Σας ευχαριστώ για την απεριόριστη υποστήριξη και αγάπη σας. Είστε ο λόγος για τον οποίο κάνω ό,τι κάνω
- ♥ την Karen Petherick, για τις ακούραστες προσπάθειές σου να ενθαρρύνεις και να βοηθήσεις την υλοποίηση αυτού του σχεδίου
- ♥ τον παιδικό μου φίλο John Samson, για τις οξυδερκείς παρατηρήσεις σου στα πρώτα σχέδιάσματα του βιβλίου, και στους Mark Klar και Tammy και Shareef Isa, για την εξαιρετική κριτική σας στο χειρόγραφο

- ♥ την Ursula Kaczmarczyk από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, για την ενθάρρυνση και την υποστήριξή σου
- ♥ την Kathi Dunn, για τον υπέροχο σχεδιασμό του εξωφύλλου. Νόμιζα πως τίποτα δεν θα μπορούσε να ξεπεράσει τις προηγούμενες δουλειές σου. Έκανα λάθος
- ♥ τους Mark Victor Hansen, Rick Frishman, Ken Vegotsky, Bill Oulton, και βέβαια, τους Satya Paul και Krishna Sharma
- ♥ περισσότερο απ' όλους, όμως, τους υπέροχους γονείς μου Shiv και Shashi Sharma, που στάθηκαν στο πλευρό μου και με καθοδήγησαν από την πρώτη ημέρα της ζωής μου· τον αφοσιωμένο και σοφό αδελφό μου Sanjay Sharma, M.D. και την εξαιρετική σύζυγό του, τη Susan· στην κόρη μου Bianca, για την παρουσία σου στο πλευρό μου· και την Alka, σύζυγό μου και καλύτερή μου φίλη. Είστε όλοι σας το φως που μου δείχνει το δρόμο.
- ♥ τους Iris Tupholme, Claude Primeau, Judy Brunsek, Carol Bonnett, Tom Best, Michaela Cornell και όλα τα υπόλοιπα μέλη της εξαιρετικής ομάδας των HarperCollins, για όλη σας την ενέργεια, τον ενθουσιασμό και την πίστη σας σε αυτό το βιβλίο. Ιδιαίτερες ευχαριστίες μέσα από την καρδιά μου στον Ed Carson, Πρόεδρο της HarperCollins, που διέκρινε αμέσως τις δυνατότητες αυτού του βιβλίου, πίστεψε σε μένα και έκανε να συμβούν πολλά θετικά πράγματα. Εκτιμώ βαθύτατα τις συμβουλές σας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑ

Το Κάλεσμα Σε Ένα Νέο Ξύπνημα

Κατέρρευσε στο κέντρο μιας ασφυκτικά γεμάτης αίθουσας δικαστηρίου. Ήταν ένας από τους πιο διακεκριμένους δικηγόρους ολόκληρης της χώρας. Ήταν ένας άντρας εξίσου γνωστός για τα ιταλικά κοστούμια των τριών χιλιάδων δολαρίων που έντυναν το καλοθρεμμένο κορμί του, όσο και για την αξιοσημείωτα μακριά σειρά από δικαστικές νίκες. Στεκόμουν εκεί, έχοντας παραλύσει από το σοκ που μου είχε προκαλέσει η σκηνή που μόλις είχε εκτυλιχτεί μπροστά στα μάτια μου. Ο μεγάλος Τζούλιαν Μαντλ είχε μεταμορφωθεί μέσα σε μια στιγμή σε ένα δυστυχημένο ανθρωπάκι, που σφάδαζε στο έδαφος σαν αβοήθητο παιδί, τρέμοντας, ιδροκοπώντας και σπαρταρώντας σαν μανιακός.

Από εκείνο το σημείο κι έπειτα, τα πάντα έμοιαζαν να κινούνται σε αργή κίνηση. «Θεέ μου, ο Τζούλιαν έχει πρόβλημα!» ούρλιαξε η βοηθός του, προσφέροντάς μας, μέσα στη συγκινησιακή της έξαρση, μια περιττή μαρτυρία αυτού

που όλοι μας μπορούσαμε να δούμε. Η πρόεδρος του δικαστηρίου κοίταξε πανικόβλητη και ψιθύρισε βιαστικά κάτι στο ιδιαίτερο τηλέφονό της, αυτό που βρισκόταν δίπλα της για περίπτωση ανάγκης. Όσο για μένα, δεν μπορούσα να κάνω τίποτα άλλο παρά να στέκω εκεί ακίνητος, μπερδεμένος και παραζαλισμένος. *Σε παρακαλώ μην πεθάνεις, γερο-ανόητε. Είναι πολύ νωρίς ακόμα για να ανοίξεις πανιά. Δεν σου αξίζει να πεθάνεις έτσι.*

Ο δικαστικός κλητήρας, που πριν από λίγα λεπτά έστεκε ακίνητος σαν βαλσαμωμένος, ανέλαβε επιτέλους δράση και άρχισε να κάνει τεχνητή αναπνοή στον πεσμένο ήρωα της δικηγορίας. Η βοηθός του έσκυβε από πάνω του, με τα μακριά ξανθά μαλλιά της να χαϊδεύουν το μπλάβο του προσώπου, ψιθυρίζοντάς του καθησυχαστικά λόγια, λόγια που εκείνος δεν ήταν προφανώς σε θέση να ακούσει.

Γνώριζα τον Τζούλιαν εδώ και δεκαεπτά χρόνια. Συναντηθήκαμε για πρώτη φορά όταν ήμουν ακόμη νεαρός απόφοιτος της νομικής και με προσέλαβε ένας από τους συνεργάτες του σαν ασκούμενο για το καλοκαίρι. Εκείνη την εποχή, ο Τζούλιαν τα είχε όλα. Ήταν ένας λαμπερός, όμορφος και απρόμητος δικηγόρος που ονειρευόταν μεγαλεία. Ήταν το νέο αστέρι της δικηγορικής φήμης, ο θαυματοποιός που περίμενε την κατάλληλη στιγμή για να αναδειχτεί. Τον θυμάμαι ακόμη να βαδίζει πάνω-κάτω δίπλα στο ηγεμονικό γωνιακό του γραφείο ένα βράδυ που είχα μείνει κι εγώ να εργαστώ ως αργά. Είχα ρίξει τότε μια κλεφτή ματιά στο ρητό που ήταν τοποθετημένο μέσα σε κορνίζα, πάνω στο βαρύ δρύινο γραφείο του. Ήταν του Ουίνστον Τσόρτσιλ και μαρτυρούσε πολλά για το τι είδους άνθρωπος ήταν ο Τζούλιαν:

«Είμαι απόλυτα βέβαιος πως σήμερα ορίζουμε το πεπρωμένο μας, πως το καθήκον που έχουμε μπροστά μας δεν υπερβαίνει τις δυνάμεις μας, πως οι πόνοι και οι μόχθοι που αυτό απαιτεί δεν είναι υπεράνω της αντοχής μας. Και για όσο διάστημα θα διατηρούμε την πίστη στον ίδιο μας το σκοπό και μια ασίγηστη θέληση να τον πετύχουμε, η νίκη δεν θα αποστρέψει το πρόσωπό της».

Και ο Τζούλιαν επίσης ήξερε τι ήθελε και πώς να το πετύχει. Είχε επιμονή και αντοχή κι ήταν πρόθυμος να εργάζεται δεκαοκτώ ώρες τη μέρα προκειμένου να κατακτήσει την επιτυχία για την οποία πίστευε πως ήταν γεννημένος. Είχα ακούσει διάφορες φήμες, πως ο παππούς του ήταν ένας διαπρεπής γερουσιαστής και ο πατέρας του ένας από τους πιο αξιοσέβαστους δικαστές των Ομοσπονδιακών Δικαστηρίων. Ήταν φανερό πως προερχόταν από οικογένεια με πολύ χρήμα και πως τεράστιες προσδοκίες βάραιναν τους ντυμένους με Αρμάνι ώμους του. Οφείλω όμως να παραδεχτώ ότι, παρ' όλα αυτά, ο Τζούλιαν χάραζε τη δική του πορεία. Ήταν αποφασισμένος να κάνει τα πάντα με τον δικό του τρόπο και του άρεσε υπερβολικά να το επιδεικνύει αυτό με κάθε ευκαιρία.

Οι γεμάτες θεατρικότητα και συχνά σκληρές ή προσβλητικές για τους αντιπάλους του αγορεύσεις του στις δικαστικές αίθουσες τον έκαναν συχνά πρωτοσέλιδο στις σκανδαλοθηρικές εφημερίδες. Οι πλούσιοι και διάσημοι συνέρρεαν στο γραφείο του, όταν χρειάζονταν δικηγόρο με στρατηγική σκέψη και επιθετική και δυναμική ρητορική για την υπεράσπισή τους. Αλλά και οι ακρότητες της προσωπικής του ζωής ήταν εξίσου γνωστές. Οι μεταμεσονύκτιες επισκέψεις στα ακριβότερα εστιατόρια της πόλης με νεαρά σέξι μοντέλα

κρεμασμένα στο μπράτσο του και οι απεριόκεπτες κραιπάλες συντροφιά με τη θορυβώδη παρέα του από μεσότες και χρηματιστές, που ο ίδιος ονόμαζε «η ακόλαστη παλιοπαρέα», κατέληξαν να γίνουν ένα είδος θρύλου στο γραφείο.

Ακόμη δεν έχω καταλάβει τι ήταν αυτό που τον έκανε να επιλέξει εμένα για βοηθό του στην πολύκροτη υπόθεση δολοφονίας που είχε αναλάβει, το πρώτο μου εκείνο καλοκαίρι. Αν και ήμουν απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Χάρβαρντ, της σχολής που είχε υπάρξει και δικό του λίκνο, σίγουρα δεν ήμουν το λαμπρότερο αστέρι ανάμεσα στους ασκούμενους του δικηγορικού μας γραφείου. Κι ούτε κυλούσε «γαλάζιο αίμα» στις φλέβες κάποιου από το γενεαλογικό μου δέντρο. Ο πατέρας μου πέρασε σχεδόν όλη του τη ζωή ως φρουρός ασφαλείας σε μια τοπική τράπεζα, μετά από μια σύντομη θητεία στους πεζοναύτες. Η μητέρα μου μεγάλωσε απλά και φτωχικά στο Μπρονξ.

Κι όμως, εκείνος επέλεξε εμένα ανάμεσα σε όλους τους άλλους συναδέλφους μου που τον πολιορκούσαν σιωπηλά, ελπίζοντας πως θα αξιωνόνταν το προνόμιο να είναι αυτοί οι βοηθοί του στην περίφημη υπόθεση που έμεινε γνωστή ως «Η Μητέρα όλων των Δικών». Είχε πει τότε πως του άρεσε η «ακόρεστη δίψα» μου. Νικήσαμε, ασφαλώς, και ο διευθυντής μιας μεγάλης πολυεθνικής επιχείρησης, που είχε κατηγορηθεί για τον βίαιο φόνο της συζύγου του, ήταν τώρα ένας ελεύθερος άνθρωπος· τουλάχιστον όσο ελεύθερος του επέτρεπε η ένοχη συνείδησή του να είναι.

Έτσι, εκείνο το καλοκαίρι είχα την καλύτερη πρακτική εκπαίδευση στο επάγγελμα που ήθελα να ακολουθήσω. Ήταν κάτι πολύ περισσότερο από ένα απλό μάθημα για το πώς μπορείς να εγείρεις μια βάσιμη αμφιβολία όταν, στην

πραγματικότητα, δεν υπάρχει απολύτως καμία αμφιβολία· αυτό είναι κάτι που θα μπορούσε να κάνει κάθε ικανός δικηγόρος άξιος της αμοιβής του. Ήταν, κυρίως, ένα μάθημα πάνω στην ψυχολογία της νίκης και μια σπάνια ευκαιρία να παρακολουθήσω από κοντά έναν ειδήμονα την ώρα της δράσης. Κι εγώ ρούφηξα το μάθημά μου σαν σφουγγάρι.

Μετά από πρόταση του Τζούλιαν, παρέμεινα στη φίρμα ως συνεργάτης και μια φίλια σταθερή στο χρόνο αναπτύχθηκε γρήγορα ανάμεσα σ' εκείνον και σ' εμένα. Θα παραδεχτώ πως δεν ήταν ο πιο βολικός δικηγόρος για να συνεργαστεί κανείς. Το να είμαι βοηθός του ήταν συχνά μια δοκιμασία αντοχής στην απογοήτευση και το άγχος και δεν ήταν λίγες οι φορές που καταλήγαμε, αργά το βράδυ, σε άσχημους καβγάδες. Ή θα περνούσε το δικό του ή εγώ θα έπαιρνα πόδι. Έπρεπε πάντοτε να έχει αυτός δίκιο. Κι όμως, πίσω από αυτή την κακότητα συμπεριφορά κρυβόταν ένας άνθρωπος που νοιαζόταν πραγματικά για τους άλλους.

Ανεξάρτητα από το πόσο πολλή δουλειά είχε, δεν ξεχνούσε ποτέ να ρωτήσει για την Τζένη, τη γυναίκα που ακόμη αποκαλώ «το κορίτσι μου» κι ας παντρευτήκαμε πριν ακόμα γραφτώ στη νομική. Μαθαίνοντας κάποτε από έναν άλλο ασκούμενο πως ήμουν πολύ στριμωγμένος οικονομικά, ο Τζούλιαν κανόνισε να πάρω μια γενναιόδωρη υποτροφία. Ναι, σίγουρα μπορούσε να έρχεται σε σύγκρουση και να παίζει άγριο παιχνίδι με τους καλύτερους φίλους του, όμως ποτέ του δεν τους παραμέλησε. Το πραγματικό πρόβλημα ήταν πως ο Τζούλιαν είχε εμμονή με τη δουλειά του.

Στην αρχή, τα πρώτα λίγα χρόνια, δικαιολογούσε τις ατελείωτες ώρες που αφιέρωνε στη δουλειά του λέγοντας πως το έκανε «για το καλό της εταιρείας» και πως σχεδίαζε να

πάρει ένα μήνα άδεια και να πάει στα νησιά Κέιμαν, στην Καραϊβική, «οπωσδήποτε τον επόμενο χειμώνα». Όσο όμως ο καιρός περνούσε, η φήμη του Τζούλιαν για τη λαμπρή του δικηγορική ικανότητα άρχισε να διαδίδεται και ο φόρτος εργασίας ολοένα και αυξανόταν. Οι υποθέσεις γίνονταν όλο και περισσότερες, όλο και σημαντικότερες και ο Τζούλιαν, μη θέλοντας ποτέ να αφήσει να του ξεφύγει μια καλή πρόκληση, συνέχιζε να πιέζει τον εαυτό του στη δουλειά όλο και πιο σκληρά. Στις σπάνιες στιγμές ηρεμίας, ομολογούσε πως δεν μπορούσε πλέον να κοιμηθεί για περισσότερο από δυο ώρες χωρίς να πεταχτεί αναστατωμένος από το κρεβάτι, νιώθοντας ενοχές επειδή δεν ήταν σκυμμένος πάνω από κάποιο φάκελο. Πολύ σύντομα, είδα ξεκάθαρα πως ο Τζούλιαν αναλωνόταν από την ακόρεστη πείνα του για περισσότερα, συνεχώς για περισσότερα: περισσότερο γόητρο, περισσότερη δόξα και περισσότερο χρήμα.

Όπως ήταν αναμενόμενο, ο Τζούλιαν γνώρισε τεράστια επιτυχία. Είχε κατορθώσει να αποκτήσει όλα όσα θα μπορούσε ποτέ να επιθυμήσει ένας συνηθισμένος άνθρωπος: μια λαμπρή επαγγελματική φήμη μαζί με ένα επταψήφιο ετήσιο εισόδημα, ένα αρχοντικό σπίτι στη συνοικία των διασήμων, ιδιωτικό τζετ, ένα ιδιόκτητο νησάκι σε κάποια τροπική θάλασσα για να περνά τα καλοκαίρια του, και το πιο αγαπημένο του απόκτημα, μια λαμπερή κόκκινη Ferrari παρκαρισμένη στη μέση του τεράστιου γκαράζ του.

Κι όμως, εγώ ήξερα πως τα πράγματα δεν ήταν τόσο ειδυλλιακά όσο έδειχναν επιφανειακά. Κι αν ήμουν εγώ αυτός που παρατήρησε τα σημάδια του επικείμενου ολέθρου, αυτό δεν συνέβη επειδή ήμουν πιο έξυπνος από τους υπόλοιπους, απλώς ήμουν αυτός που περνούσε πολύ

περισσότερο χρόνο μαζί με τον Τζούλιαν. Ήμασταν πάντοτε μαζί επειδή είχαμε συνεχώς δουλειά να κάνουμε. Οι ρυθμοί μας δεν επιβραδύνονταν ποτέ. Πάντοτε υπήρχε μια καινούρια πολύκροτη υπόθεση στον ορίζοντα που ήταν σημαντικότερη από την προηγούμενη. Και όση προετοιμασία και αν κάναμε, δεν ήταν ποτέ αρκετή για τον Τζούλιαν. Τι θα κάναμε αν ο δικαστής κάνει αυτή την ερώτηση ή την άλλη, για κακή μας τύχη; Τι θα γινόταν αν δεν τα είχαμε ερευνήσει και προβλέψει όλα, μα όλα; Αν τον αιφνιδίαζαν με μια ερώτηση στη μέση μιας κατάμεστης αίθουσας δικαστηρίου, κάνοντάς τον να μοιάζει με ελάφι τυφλωμένο από τα φώτα ενός αυτοκινήτου;

Κι έτσι, ωθούσαμε τους εαυτούς μας ως τα όρια της αντοχής μας, κι εγώ απορροφήθηκα μαζί του σε έναν μικρόκοσμο που περιστρεφόταν αποκλειστικά γύρω από τη δουλειά. Και να 'μαστε κι οι δυο μας, σκλάβοι του ρολογιού, να μοχλούμε χωρίς να σηκώνουμε κεφάλι, στον εξηκοστό τέταρτο όροφο ενός τεράστιου κτιρίου κατασκευασμένου από ατσάλι και γυαλί, την ώρα που οι περισσότεροι συνετοί άνθρωποι βρίσκονταν στα σπίτια τους με τις οικογένειές τους. Κι όμως, εμείς νομίζαμε πως είχαμε πιάσει τον ταύρο από τα κέρατα, τυφλωμένοι από μια απατηλή αντίληψη για την επιτυχία.

Όσο περισσότερο χρόνο περνούσα κοντά στον Τζούλιαν, τόσο πιο καθαρά έβλεπα πως οδηγούσε μόνος του τον εαυτό του στο χείλος του γκρεμού και της αβύσσου. Ήταν σαν να είχε μέσα του μια βαθύτερη επιθυμία θανάτου. Τίποτα δεν μπορούσε ποτέ να τον ικανοποιήσει. Κι όπως ήταν επόμενο, ο γάμος του ναυάγησε, με τον πατέρα του δεν αντάλασσαν πια ούτε κουβέντα και, παρόλο που

είχε όσα υλικά αγαθά θα μπορούσε ποτέ να λαχταρήσει ένας άνθρωπος, δεν είχε ακόμη βρει αυτό που αληθινά αναζητούσε στη ζωή του. Κι όλα αυτά ήταν φανερά σε επίπεδο συναισθηματικό, σωματικό αλλά και πνευματικό.

Στα πενήντα τρία του χρόνια, ο Τζούλιαν έδειχνε σαν να είχε περάσει τα εβδομήντα. Το πρόσωπό του ήταν ένας ωκεανός από ρυτίδες, ένας όχι και τόσο ανώδυνος φόρος στην αδυσώπητη τακτική που ακολουθούσε, «δεν παίρνουμε ποτέ αιχμαλώτους, αλλά εκτελούμε επιτόπου», και στην τρομακτική πίεση της εκτός ορίων ζωής που είχε επιλέξει να ζει. Τα μεταμεσονύκτια δείπνα σε ακριβά γαλλικά εστιατόρια, με τα χοντρά κουβανέζικα πούρα να ανάβουν το ένα ύστερα από το άλλο και τα ποτήρια με το κονιάκ να καταφτάνουν ασταμάτητα, τον είχαν καταντήσει υπέρβαρο. Παραπονιόταν διαρκώς πως ήταν άρρωστος και κουρασμένος και πως είχε πια κουραστεί να νιώθει άρρωστος και κουρασμένος. Είχε χάσει την παλιά του αίσθηση του χιούμορ και σπάνια γελούσε πια. Η αλλοτινή ενθουσιώδης φύση του Τζούλιαν είχε αντικατασταθεί από μια θανατερή κατήφεια. Η προσωπική μου άποψη είναι πως η ζωή του είχε πια χάσει κάθε σκοπό.

Ίσως το πιο θλιβερό από όλα ήταν πως δεν μπορούσε πια να συγκεντρωθεί μέσα στο δικαστήριο. Εκεί που άλλοτε αποστόμωνε και θάμπωνε όλους τους παρευρισκομένους με ένα εντυπωσιακό, εύγλωττο και καταλυτικό επιχείρημα, τώρα είχε αρχίσει να πλατειάζει για ώρες ολόκληρες, φλυαρώντας ασυνάρτητα για μπερδεμένα περιστατικά που, για τους δικαστές, είχαν ελάχιστη ή και καμία σχέση με την υπόθεση που εκδικαζόταν. Εκεί που άλλοτε θα αντιδρούσε κομπιά και αποτελεσματικά στις ενστάσεις των αντιδίκων,

τώρα επιδείκνυε έναν δηκτικό σαρκασμό ο οποίος έβαζε σε δοκιμασία την υπομονή των δικαστών, των ίδιων εκείνων δικαστών που τον είχαν άλλοτε αναγνωρίσει σαν μια νομική μεγαλοφυΐα. Για να το θέσουμε απλά, η σπίθα της ζωής του Τζούλιαν είχε αρχίσει να τρεμοσβήνει.

Δεν ήταν μόνο η τρομερή υπερκόπωση από τη φρενήρη πορεία που είχε χαράξει στο μέτωπό του το σημάδι ενός πρόωρου θανάτου. Εγώ ένιωθα πως ήταν κάτι πολύ βαθύτερο ακόμη. Έμοιαζε να είναι κάτι καθαρά πνευματικό. Δεν περνούσε ούτε μέρα σχεδόν που να μη μου ομολογήσει πως δεν ένιωθε πια κανένα πάθος για αυτό που έκανε και πως ένιωθε περικυκλωμένος από ένα κενό. Μου εξομολογόταν πως ναι, όταν ήταν ακόμη νεαρός δικηγόρος αγαπούσε αληθινά τη νομική επιστήμη, παρόλο που εξωθήθηκε από την οικογενειακή παράδοση να ακολουθήσει αυτό τον κλάδο. Τα πολύπλοκα ζητήματα της νομικής και οι μεγάλες προκλήσεις που έθεταν στη σκέψη του τον είχαν τότε συναρπάσει και τον είχαν βοηθήσει να διατηρήσει όλη του την ενέργεια. Ακόμη περισσότερο, η δύναμη της νομικής να φέρει κοινωνική αλλαγή τον είχε εμπνεύσει και τον είχε κινητοποιήσει. Τότε, εκείνα τα χρόνια, δεν ήταν απλώς ένα πλουσιόπαιδο από το Κονέκτικατ. Ο ίδιος έβλεπε πραγματικά τον εαυτό του σαν μια δύναμη θετικής αλλαγής, σαν ένα όργανο για τη βελτίωση της κοινωνίας, σαν κάποιον που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει όλα αυτά τα δώρα που ολοφάνερα διέθετε, για να βοηθήσει και άλλους ανθρώπους. Αυτό το όραμα είχε δώσει νόημα στη ζωή του. Του είχε δώσει ένα σκοπό και ήταν αυτό που έτρεφε τις ελπίδες του.

Αλλά στην κατάρρευση του Τζούλιαν υπήρχε και κάτι άλλο εκτός από τα σκουριασμένα πια ιδανικά που τον

συνέδεαν με το επάγγελμά του. Κάποια τρομερή τραγωδία είχε συμβεί στη ζωή του προτού προσληφθώ εγώ στο δικηγορικό γραφείο. Κάτι τραγικό τον είχε σημαδέψει, σύμφωνα με τα λόγια ενός από τους παλαιότερους συνεργάτες του γραφείου, κάτι όμως για το οποίο κανείς δεν αποφάσιζε να μιλήσει ανοιχτά σ' εμάς τους νεότερους. Ακόμη και ο γερο-Χάρντινγκ, ο περιβόητος για τη μονίμως λυμένη γλώσσα του διευθυντικός συνεταιίρος του γραφείου, που περνούσε περισσότερο χρόνο στο μπαρ του Ριτζ-Κάρλτον παρά στο εντυπωσιακά μεγάλο γραφείο του, δήλωνε πως σχετικά με αυτό το θέμα είχε πάρει όρκο σιωπής. Όποιο και να ήταν εκείνο το βαθύ και σκοτεινό μυστικό, είχα την υπόνοια πως, με κάποιον τρόπο, συντελούσε κι εκείνο στην κατηφορική πορεία που είχε παρασύρει τώρα τον Τζούλιαν. Δεν θα αρνηθώ πως ήμουν και περίεργος, όμως, πάνω απ' όλα, αυτό που ήθελα ήταν να τον βοηθήσω. Δεν ήταν μονάχα ο μέντοράς μου. Ήταν και ο καλύτερός μου φίλος.

Και τότε συνέβη. Συνέβη αυτή η σοβαρή καρδιακή προβολή που έριξε τον περίφημο Τζούλιαν Μαντλ ξανά κάτω από τον ουρανό στη γη και τον έκανε να συνειδητοποιήσει την ίδια του τη θνητότητα. Ακριβώς στο κέντρο της υπ' αριθμόν επτά αίθουσας των δικαστηρίων ένα δευτεριάτικο πρωινό, στην ίδια εκείνη αίθουσα στην οποία είχε άλλοτε λάμψει το άστρο του, κερδίζοντας τη «Μητέρα Όλων των Δικών».

